

Έρευνα, δίωξη και επιβολή ποινών για εγκλήματα στον τομέα των αποβλήτων

Λίνα Χατζθαθανασίου

Δικηγόρος Α' της Κυπριακής Δημοκρατίας
Γραφείο Γενικού Εισαγγελέα
European Network of Prosecutors for the
Environment (ENPE)

ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

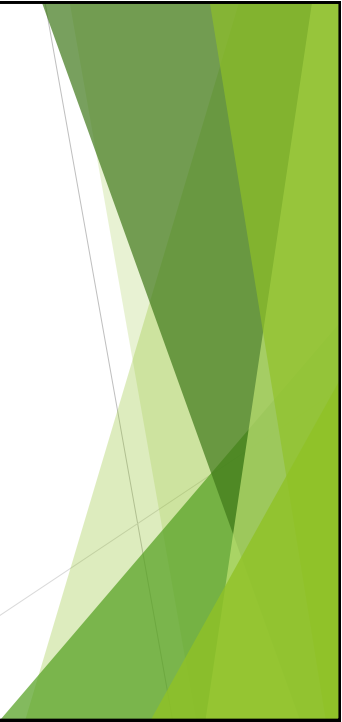
1

Τον Μάιο του 2017, στο πλαίσιο του κυλιόμενου κύκλου πολιτικής της ΕΕ για την αντιμετώπιση του σοβαρού και του οργανωμένου εγκλήματος, το Συμβούλιο συμπεριέλαβε την καταπολέμηση του περιβαλλοντικού εγκλήματος ως μία από τις προτεραιότητες για την καταπολέμηση του εγκλήματος για την περίοδο 2018-2021. Το 2021 η προτεραιότητα αυτή ανανεώθηκε για την περίοδο 2022-2025

(ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ για την κλιμάκωση της μάχης κατά των περιβαλλοντικών εγκλημάτων)

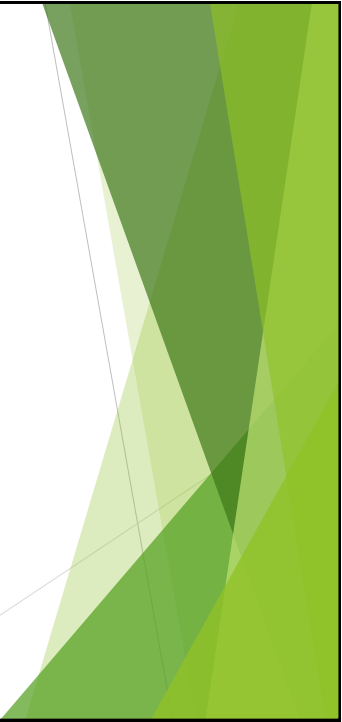
...

2

<https://youtu.be/V05q4YxkbPU>

3

Επεβλήθηκε πρόστιμο

200 ευρώ!!!!!!!

4

Εισαγγελικές Αρχές (ENPE): European Network of Prosecutors for the Environment

Δίκτυο ευρωπαϊκών Εισαγγελέων για το περιβάλλον.

5

Ποιές άλλες αρχές συμβάλουν στην αντιμετώπιση του περιβαλλοντικού εγκλήματος;

- **Αρμόδιες Αρχές (IMPEL): European Union Network for the Implementation and Enforcement of Environmental Law**

Δίκτυο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Εφαρμογή και Επιβολή της Περιβαλλοντικής Νομοθεσίας (IMPEL)

- Διεθνής μη κερδοσκοπική ένωση των **περιβαλλοντικών αρχών των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης**, των υπό ένταξη και υποψήφια χωρών της ΕΕ, των χωρών του ΕΟΧ και της ΕΖΕΣ και των δυνητικά υποψήφια προς ένταξη στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.
- **Αποστολή:** η διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής και επιβολής της ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής νομοθεσίας.
- **Επίτευξη σκοπού:** μέσω προώθησης επαγγελματικής συνεργασίας, πληροφόρησης και ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των περιβαλλοντικών ρυθμιστικών αρχών”

6

Ποιές άλλες αρχές συμβάλουν στην αντιμετώπιση του περιβαλλοντικού εγκλήματος;

► Δικαστικές Αρχές (EUFJE): European Union Forum of Judges for the Environment

Δίκτυο Ευρωπαϊκής Ένωσης για τους περιβαλλοντικούς δικαστές

- Δημιουργήθηκε το 2004
- **Σκοπός:** καλύτερη εφαρμογή και επιβολή του εθνικού, ευρωπαϊκού και διεθνούς περιβαλλοντικού δικαίου
- **Επίτευξη σκοπού:** με το να συμβάλλει στην καλύτερη γνώση του περιβαλλοντικού δικαίου μεταξύ δικαστών μέσω ανταλλαγής νομολογίας και εμπειριών κατά την κατάρτιση τους στο περιβαλλοντικό δίκαιο.

7

ΕΝΠΕ - Ευρωπαϊκό δίκτυο Εισαγγελέων για το περιβάλλον European Network of Prosecutors for the Environment

Αποστολή του δικτύου:

«Το να προάγει μια συνεπή προσέγγιση στη δίωξη του περιβαλλοντικού εγκλήματος στην Ευρώπη παρέχοντας υποστήριξη στους εισαγγελείς περιβαλλοντικού εγκλήματος»

Δημιουργήθηκε το 2012 -Τότε 8 μέλη

Σήμερα αριθμεί 51 μέλη από 31 χώρες

Η Κύπρος εντάχθηκε το 2018 και η Ελλάδα το 2017

8

Ομάδες εργασίας - Working Groups

- ▶ Απόβλητα και παράνομα φυτοφάρμακα
- ▶ Περιβαλλοντικά εγκλήματα κατά άγριας ζωής
- ▶ Μόλυνση

Συνεργασία με IMPEL, Eurojust, Europol και Envicrime-net, OLAF για πάταξη του περιβαλλοντικού εγκλήματος

9

Στόχοι της ENPE :

- “Δημιουργία ενός δικτύου με στόχο την παροχή μιας πλατφόρμας για διακρατική συνεργασία, την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και τη διάδοση πληροφοριών και εμπειρογνωμοσύνης μεταξύ των δημόσιων φορέων που είναι επιφορτισμένοι με τη δίωξη του περιβαλλοντικού εγκλήματος.
- Βελτίωση της αντιπαραβολής πληροφοριών και της διάδοσης πληροφοριών για το περιβαλλοντικό έγκλημα
- Βελτίωση της δίωξης και της εκδίκαση του
- Οικοδόμηση μιας κοινής πλατφόρμας γνώσης εντός της ΕΕ η οποία τηρείται μόνιμα από το δίκτυο ENPE.
- **Στόχος:** Βελτίωση της κατανόησης των θεμάτων, των εμποδίων και των πολύπλευρων διαστάσεων του περιβαλλοντικού εγκλήματος”

10

Πώς μπορεί η συμμετοχή σας στην ΕΝΠΕ να σας φανεί χρήσιμη στην πράξη;

- ▶ Επαφή με τα ευρωπαϊκά νομικά εργαλεία
- ▶ Διάχυση γνώσης μέσω των παρουσιάσεων και των σχετικών συζητήσεων μεταξύ ατόμων από διαφορετικές χώρες και ενίοτε και διαφορετικά νομικά συστήματα
- ▶ Επίσης ανταλλαγή γνώσης μέσω της συζήτησης υποθέσεων από την πράξη και τις διαδραστικές συζητήσεις που ακολουθούν. Μέσω αυτών, βελτιώνεται όχι μόνο το επίπεδο γνώσης αλλά και καθίσταται γνωστή η πρακτική άλλων κρατών με αντίστοιχα προβλήματα
- ▶ Δικτύωση μεταξύ των εισαγγελέων που ασχολούνται με το περιβάλλον. Στην πορεία αυτό το δίκτυο σχέσεων αποτελεί σημείο αναφοράς σε ενδεχόμενες συνεργασίες μεταξύ εισαγγελέων σε προκύπτουσες υποθέσεις
- ▶ Όταν γίνετε μέλη έχετε πρόσβαση στη βάση δεδομένων της ΕΝΠΕ

11

Air pollution working group- Διοργάνωση συνεδρίου στην Κύπρο τον Μάρτιο του 2019

<https://www.environmentalprosecutors.eu/become-a-member>

12

Προκλήσεις στην πράξη!

- ▶ Δυσχερής η κατανόηση σε νομικό επίπεδο πολλών περιβαλλοντικών αδικημάτων
- ▶ Νομικές δυσκολίες σχετικές με την απόδειξη των περιβαλλοντικών εγκλημάτων
- ▶ Control crimes

13

Προκλήσεις στην πράξη!

- ▶ Πολυπλοκότητα
- ▶ Αδικήματα που έχουν τεχνικό χαρακτήρα- απαίτηση για υψηλό επίπεδο νομικών γνώσεων και τεχνικής εμπειρογνωμοσύνης σε όλες τις αρμόδιες αρχές που συμμετέχουν στην πάταξη αυτών των μορφών εγκληματικότητας
- ▶ Μη επαρκής εξειδίκευση υπαλλήλων αρμοδίων αρχών
- ▶ Ανεπαρκής εξειδίκευση του δικαστικού σώματος

14

Προκλήσεις στην πράξη!

- ▶ Έλλειψη εθνικής στρατηγικής
- ▶ Ο μικρός αριθμός επιθεωρητών και επιθεωρήσεων που πραγματοποιούνται συχνά δεν επαρκεί για την καταπολέμηση του περιβαλλοντικού εγκλήματος, περιλαμβανομένου του εγκλήματος των αποβλήτων
- ▶ Η Έλλειψη ανθρώπινων πόρων που υπάρχει συνεπάγεται χαμηλό αριθμό ελέγχων και ειδικών ερευνών
- ▶ Ασαφής διάκριση μεταξύ των συστημάτων διοικητικών και ποινικών κυρώσεων

15

Προκλήσεις στην πράξη!

- ▶ Η έλλειψη θεσμικής κατοχύρωσης μεταξύ των σχετικών φορέων που συμμετέχουν στην πάταξη του εγκλήματος
- ▶ Η έλλειψη δομημένων μορφών συνεργασίας
- ▶ Δεν λαμβάνεται πολλές φορές υπόψιν η χρηματοοικονομική και οικονομική πλευρά των περιβαλλοντικών εγκλημάτων, και ιδιαίτερα των σοβαρών εγκλημάτων ενώ πολλές φορές αυτή η διάσταση αποτελεί το κίνητρο για τα περιβαλλοντικά εγκλήματα.

16

Προκλήσεις στην πράξη!

- ▶ Δυσκολία στον προσδιορισμό εννοιών από τους εφαρμοστές του νόμου.
- ▶ Διαφορά ανάμεσα στα κράτη μέλη σχετικά με την ευθύνη των νομικών προσώπων για εγκλήματα που σχετίζονται με τα απόβλητα. Σε ορισμένα προβλέπεται ποινική ευθύνη των νομικών προσώπων σε ενώ σε άλλα προβλέπεται διοικητική ευθύνη

17

Προκλήσεις ειδικά ως προς τη διερεύνηση και δίωξη:

- ▶ Δυσχέρεια στον προσδιορισμό της «βλάβης»
- ▶ Δυσχέρεια στον προσδιορισμό της ευθύνης: Διαφορά ανάμεσα στα κράτη μέλη σχετικά με την ευθύνη των νομικών προσώπων για εγκλήματα που σχετίζονται με τα απόβλητα. Σε ορισμένα προβλέπεται ποινική ευθύνη των νομικών προσώπων σε ενώ σε άλλα προβλέπεται διοικητική ευθύνη
- ▶ Σε ορισμένα κράτη μέλη η χρήση ειδικών τεχνικών έρευνας (π.χ παρακολούθηση τηλεφωνικών συνδιαλέξεων κτλ.) για τη διερεύνηση περιβαλλοντικών εγκλημάτων δεν είναι επιτρεπτή.

18

Τι είναι απαραίτητο να γίνει! Τροφή για σκέψη:

- ▶ Προτεραιότητα
- ▶ Στρατηγική προσέγγιση για την αντιμετώπιση του περιβαλλοντικού προβλήματος
- ▶ Καθορισμός στρατηγικής πολιτικής απο κάθε κράτος μέλος.
- ▶ Οι αρμοδιότητες στον τομέα της περιβαλλοντικής διαχείρισης θα πρέπει να συγχωνευτούν ή να ομαδοποιηθούν σε αρμόδια τμήματα.
- ▶ Διυπηρεσιακή προσέγγιση -συμμετοχή διαφορετικών εθνικών αρχών - συντονισμός.
- ▶ Ανάγκη για συλλογή συστηματικών, αξιόπιστων και επικαιροποιημένων στατιστικών και οι οποίες θα τίθενται στη διάθεση όλων των άλλων σχετικών αρχών.Ποιο είναι το πρόβλημα στο να μην υπάρχουν στατιστικές;

19

Τι είναι απαραίτητο να γίνει! Τροφή για σκέψη:

- ▶ Πρέπει να δοθεί η δυνατότητα στις αρμόδιες εθνικές (συμπεριλαμβανομένων των δικαστικών αρχών) να έχουν στενή συνεργασία για να δημιουργηθούν συνέργειες
- ▶ Θα πρέπει να διατεθούν περισσότεροι πόροι για την ενίσχυση της κατάρτισης του εμπλεκόμενου με την πάταξη του περιβαλλοντικού εγκλήματος προσωπικού.
- ▶ Οι θεσμοί θα πρέπει να συνεργάζονται μεταξύ τους με πιο δομημένο και επίσημο τρόπο.
- ▶ Σύσταση ειδικού σώματος επιθεωρητών, επαρκούς αριθμού, ώστε να δοθεί προτεραιότητα στη διενέργεια επιθεωρήσεων, ουσιαστικής σημασίας για τον εντοπισμό.
- ▶ Δεν λαμβάνεται πολλές φορές υπόψιν ότι οι εξειδικευμένοι ερευνητές οφείλουν να λαμβάνουν υπόψιν τη χρηματοοικονομική και οικονομική πλευρά των περιβαλλοντικών εγκλημάτων, και ιδιαίτερα των σοβαρών εγκλημάτων.
- ▶ Τακτική και εκτενής συνεχής κατάρτιση.

20

Καλές πρακτικές

- ▶ Η άμεση διασύνδεση των αρχών που ασχολούνται με το περιβαλλοντικό έγκλημα και του τμήματος της Αστυνομίας που ασχολείται με το οικονομικό και χρηματοοικονομικό έγκλημα
- ▶ Επίσημο και δομημένο πλαίσιο μεταξύ των θεσμών, που να βασίζεται σε πρωτόκολλα ή μνημόνια συνεννόησης. Ύπαρξη διεπιστημονικής πλατφόρμας για τον συντονισμό.
- ▶ Η έγκριση μιας περιβαλλοντικής πολιτικής στρατηγικής που να είναι συνολική και να καθορίζεται ως εθνική πολιτική σε κεντρικό επίπεδο.

21

Συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων σε ποινικές υποθέσεις

Διασυνοριακό έγκλημα:

1. Αμοιβαία δικαστική συνδρομή (MLA)
2. Η ευρωπαϊκή εντολή έρευνας (EIO)
3. Κοινές ομάδες έρευνας (JIT'S)
4. Εντολή δέσμευσης (EFO)

https://e-justice.europa.eu/content_european_investigation_order_mutual_legal_assistance_and_joint_investigation_teams-92-el.do

22

1. Αμοιβαία δικαστική συνδρομή του 2000

- Σύμβαση για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή επί ποινικών υποθέσεων, το κύριο νομικό εργαλείο για συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων σε ποινικές υποθέσεις Μέχρι τις 22 Μαΐου 2017

23

2. Ευρωπαϊκή Εντολή Έρευνας : European Investigation Order (EIO)

- Η ευρωπαϊκή εντολή έρευνας η οποία προβλέπεται στην οδηγία 2014/41/ΕΕ [οδηγία περί της ευρωπαϊκής εντολής έρευνας σε ποινικές υποθέσεις: **δικαστική απόφαση** την οποία εκδίδει ή επικυρώνει **δικαστική αρχή** κράτους μέλους της ΕΕ με σκοπό την εκτέλεση ερευνητικών μέτρων σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων σε ποινική υπόθεση.
- **Στόχος οδηγίας:** Αποσκοπούσε στην αντικατάσταση του κατακερματισμένου θεσμικού πλαισίου και στη δημιουργία ενός ενιαίου, αποτελεσματικού και ευέλικτου νομικού μέσου για την κτήση αποδείξεων άλλο κράτος μέλος με αφορμή ποινική διαδικασία.

24

2. Ευρωπαϊκή Εντολή Έρευνας : European Investigation Order (EIO)

- ▶ Η ευρωπαϊκή εντολή έρευνας εκτελείται κατά τον ίδιο τρόπο και με την ίδια διαδικασία ως εάν το οικείο ερευνητικό μέτρο είχε διαταχθεί από αρχή του κράτους εκτέλεσης.
- ▶ Υπάρχουν προθεσμίες σχετικά με τον χρόνο που έχει το κράτος μέλος εκτέλεσης να αποφασίσει αν θα εκτελέσει (30 μέρες) και προθεσμία για να εκτελεσει (90 μέρες). Εκδίδεται όταν το μέτρο καταδειχθεί ότι είναι 1. Απαραίτητο 2. Αναλογικό 3. Διττό αζιόποινο
- ▶ Στα σχετικά ερευνητικά μέτρα είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται, η εξέταση μαρτύρων, παρακολουθήσεις τηλεφωνικών συνδιαλέξεων, μυστικές έρευνες και έρευνες για τη συγκέντρωση στοιχείων σχετικά με τραπεζικές συναλλαγές. Μπορεί επίσης να εκδοθεί για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων που υπάρχουν ήδη.
- ▶ Σε σχέση με την έννοια δικαστική αρχή μέσα στο πλαίσιο έκδοσης ευρωπαϊκής εντολής έρευνας το ΔΕΕ αποφάνθηκε ότι περιλαμβάνεται στην έννοια της δικαστικής αρχής και ο Εισαγγελέας, η γενικότερα και η Εισαγγελία και αυτό **ακόμη και αν οι αρχές αυτές τελούν σε σχέση νομικής εξαρτήσεως έναντι της εκτελεστικής εξουσίας του εν λόγω κράτους μέλους.**

25

2. Ευρωπαϊκή Εντολή Έρευνας: Στόχος

- ▶ Στόχος: η ευρωπαϊκή εντολή έρευνας αποσκοπεί στην εκτέλεση ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων ερευνητικών μέτρων με στόχο τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων
- ▶ Σε σχέση με το τι θα πρέπει να λαμβάνει υπόψιν ο εθνικός εισαγγελέας ή δικαστής για να εκδόσει ή επικυρώσει αναλόγως ευρωπαϊκή εντολή έρευνας
 - A) την αρχή της αναλογικότητας
 - B) τα θεμελιώδη δικαιώματα του προσώπου το οποίο αυτή αφορά και
 - Γ) ότι η εν λόγω εντολή θα πρέπει να μπορεί να προσβληθεί αποτελεσματικά
- Η Ευρωπαϊκή εντολή έρευνας εκδίδεται σε συγκεκριμένο τυποποιημένο έντυπο , μεταφράζεται στην γλώσσα του κράτους εκτέλεσης ή σε γλώσσα που το κράτος μέλος εκτέλεσης έχει υποδείξει.

26

Όταν αποφασίσετε να υποβάλετε αίτημα αμοιβαίας Δικαστικής συνδρομής τι μπορείτε να κάνετε στην πράξη;

1) Επικοινωνήστε με τις αλλοδαπές αρχές επιβολής του νόμου, οι οποίες μπορεί να είναι αρμόδιες για την εκτέλεση αιτήσεων αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής (ΑΔΣ) της Ελλάδας. Εξακριβώστε ποια είναι η αρμόδια αλλοδαπή αρχή επιβολής του νόμου, με την οποία δέον να καθιερωθεί τακτική επικοινωνία.

- ❖ Διατήρηση δικτύου προσωπικών επαφών. Η αποτελεσματική παροχή ΑΔΣ μεταξύ χωρών βασίζεται, συχνά, σε μεγάλο βαθμό στην εμπιστοσύνη και την αποτελεσματική επικοινωνία, οι οποίες με τη σειρά τους προϋποθέτουν προσωπικές σχέσεις, που καλλιεργούνται με την πάροδο του χρόνου. Συνεπώς η συμμετοχή σε σεμινάρια, συνέδρια αρχών επιβολής του νόμου κρίνεται ιδιαίτερας βοηθητική.
- ❖ Εξέταση ενδεχομένου να ζητηθούν πληροφορίες από τη Διεύθυνση Διεθνούς Αστυνομικής Συνεργασίας της Ελληνικής Αστυνομίας (ΔΔΑΣ), η οποία περιλαμβάνει επίσης τα Τμήματα Europol και Interpol.

Διεύθυνση Διεθνούς Αστυνομικής Συνεργασίας (ΔΔΑΣ) της Ελληνικής Αστυνομίας: Π. Κανελλοπούλου 4, 101 77, Αθήνα, Τηλ.: 210-6988117, e-mail: registry@ipcd.gr.

Εθνική Μονάδα Europol: Π. Κανελλοπούλου 4, 101 77, Αθήνα, Τηλ.: 210-6984286, e-mail: europol@astynomia.gr

Interpol Αθηνών: Λεωφ. Αθηνών και Αντιγόνης 2-4, 10442, Αθήνα, Τηλ.: 210-5103540, 210-6448888, e-mail: athens.interpol@astynomia.gr

27

2. Επικοινωνείτε με την Ευρωπαϊκή Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας (Eurojust) και με το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο (ΕΔΔ)

Στην Ευρωπαϊκή Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας (Eurojust) και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο μπορούν να παράσχουν υποστήριξη και συμβουλές στις ελληνικές αρχές που κάνουν χρήση της δυνατότητας ΑΔΣ, συμπεριλαμβανομένης της παροχής στοιχείων επικοινωνίας των σχετικών αλλοδαπών αρχών επιβολής του νόμου.

Το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο (ΕΔΔ) αποτελεί ένα δίκτυο εθνικών σημείων επαφής για τη διευκόλυνση της δικαστικής συνεργασίας επί ποινικών υποθέσεων. Ο **Δικαστικός Άτλας** στην ιστοσελίδα του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου (ΕΔΔ), προσφέρει πληροφορίες σχετικά με την αρμόδια αρχή για την αποστολή αιτήσεων ΑΔΣ σε 37 χώρες. Το εργαλείο Fiches Belges παρέχει τη σύνοψη νομικών πληροφοριών για την ΑΔΣ στα κράτη-μέλη του ΕΔΔ.

Eurojust : Αμαλία Μπακαλώνη
Amalia.bakaloni@eurojust.
europa.eu
collegegr@eurojust.europa
.eu
P.O. Box 16183 2500 BD
The Hague Netherlands
Τηλέφωνο: +31 70 412 5180

28

Πως θα γνωρίζω που να αποτείνω το αίτημα για δικαστική συνδρομή σε μια άλλη χώρα;

- ▶ Το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο σε ποινικές υποθέσεις ΕΔΔ (για ποινικές υποθέσεις) είναι ένα **δίκτυο εθνικών σημείων επαφής** που έχουν οριστεί στα κράτη μέλη της ΕΕ μεταξύ των κεντρικών αρχών και άλλων αρμόδιων αρχών, με συγκεκριμένες αρμοδιότητες στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις.
- ▶ Ο Δικαστικός Άτλας του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου σας βοηθά να βρείτε την αρμόδια αρχή με την οποία πρέπει να έρθετε σε επαφή για να ζητήσετε δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις, ανάλογα με το ζητούμενο είδος («μέτρο») συνεργασίας.

<https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn2021/AtlasChooseCountry/EN>

Η σχετική αρχή είναι διαφορετική σε κάθε χώρα της ΕΕ και εξαρτάται από παραμέτρους, όπως:

- το σχετικό ποινικό αδίκημα
- το στάδιο της διαδικασίας
- το νομικό μέσο που χρησιμοποιείται ως νομική βάση.

Κατά περίπτωση, ο Άτλας απαριθμεί επίσης τις περιφερειακές αρμόδιες αρχές που υπάρχουν σε μια χώρα.

29

Useful Links | Sitemap | FAQ | Search | Contact EJN Secretariat | Legal Notice | English/en

European Judicial Network (EJN)
Réseau Judiciaire Européen (RJE)

Home - Atlas

Judicial Atlas

▶ Watch our Atlas video for more information on this tool

▶ Please, click on the link to access to the New Decision Tree Platform: [Platform for the new list of Measures](#)

The Atlas allows the identification of the locally competent authority that can receive your request for judicial cooperation and provides a fast and efficient channel for the direct transmission of requests according with the selected measure.

Select country to where your request is to be sent to, clicking on the map:

Member states

AT	BE	BG
HR	CY	CZ
DK	EE	FI
FR	DE	GR
HU	IE	IT
LV	LT	LU
MT	NL	PL
PT	RO	SK
SI	ES	SE

Candidate countries

AL	MK	ME
RS	TR	

Associated Countries

IS	LI	NO	CH
----	----	----	----

Third Countries

UK

Or select from the list of countries:

© 2021 EJN. All Rights Reserved

Top of the page

30

Useful Links | Sitemap | FAQ | Search | Contact EJM Secretariat | Legal Notice | English(en)

European Judicial Network (EJN)
Réseau Judiciaire Européen (RJE)

Home > Atlas

Judicial Atlas

The Atlas allows the identification of the locally competent authority that can receive your request for judicial cooperation and provides a fast and efficient channel for the direct transmission of requests according with the selected measure.

Search Competent Authorities:

Country: Poland (PL) [\(Select another country\)](#)

Choose measure: **ALL**

- ☐ 101. Interception, recording and transcription of telecommunications
- ☐ 102. Tracing of telecommunications
- ☐ 103. Interception and recording of other forms of communication
- ☐ 104. Interception of mail
- ☐ 105. Observation
- ☐ 106. Interception of telecommunication - Art. 18 (2) (b) of the MUA Convention
- ☐ 107. Interception of telecommunication without the technical assistance of another Member State
- ☐ 201. Infiltration by undercover agents of the requested State
- ☐ 202. Infiltration by agents of the requesting State in the territory of the requested State
- ☐ 203. Infiltration by an informer of the requested State
- ☐ 204. Handling of informers
- ☐ 301. Superficial body search
- ☐ 302. Invasive body search
- ☐ 303. Psychiatric medical examination
- ☐ 304. Control of identity measures for judicial identification

For information on whether the measure is available in the Member State from which you are seeking assistance or for information regarding its execution in the Member State, you may consult the Fiches Belges. For your convenience, a direct link [\[d\]](#) to the relevant Fiches Belges is located next to each of the above measures.

Last reviewed on 24 June 2021 by Tools Correspondent

31

Useful Links | Sitemap | FAQ | Search | Contact EJM Secretariat | Legal Notice | English(en)

European Judicial Network (EJN)
Réseau Judiciaire Européen (RJE)

Home > Atlas

Judicial Atlas

The Atlas allows the identification of the locally competent authority that can receive your request for judicial cooperation and provides a fast and efficient channel for the direct transmission of requests according with the selected measure.

Search Competent Authorities:

Country: Poland (PL) [\(Select another country\)](#)

Choose measure: **4. Documents - Obtaining**

- ☒ 401. Spontaneous exchange of information
- ☐ 402. Order to produce documents
- ☐ 403. Other possibilities of obtaining information concerning taxes or bank accounts
- ☐ 404. Access to public documents in judicial files
- ☐ 405. Communication of individual police records/criminal records
- ☐ 406. Sending and service of procedural documents

Prior to searching for the competent authority for your request, please consult the [Status of Implementation of Framework Decisions](#) page to make sure the specific measure you seek assistance from is supported by the Member State you are seeking this assistance from.

Last reviewed on 24 June 2021 by Tools Correspondent

[Back](#) [Next >](#)

© 2021 EJN. All Rights Reserved [Top of the page](#)

32

3. Επικοινωνία με την Κεντρική Αρχή Αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής του αλλοδαπού κράτους

- Το εθνικό δίκαιο ορίζει ποια είναι η αρμόδια κεντρική αρχή για να διαβιβάζονται οι εισερχόμενες αιτήσεις ΑΔΣ . Συνήθως είναι το Υπουργείο Δικαιοσύνης της χώρας.
- Η Κεντρική Αρχή πρέπει να διαθέτει εκτενείς πληροφορίες σχετικά με τη νομοθεσία και την πρακτική της εκτέλεσης αιτήσεων ΑΔΣ στην εν λόγω χώρα. Η έγκαιρη επικοινωνία με την Κεντρική Αρχή μπορεί να βοηθήσει στην εξασφάλιση χρήσιμων πληροφοριών για τη σύνταξη της αίτησης.
- Επικοινωνία με τον αρμόδιο/α Εισαγγελέα Εφετών -υπεύθυνος/-η για την ΑΔΣ. Ο/Η εισαγγελέας ελέγχει την αίτηση πριν την υποβολή της. Η έγκαιρη συμμετοχή του/της εισαγγελέα στη διαδικασία ΑΔΣ, μπορεί να αποτρέψει καθυστερήσεις.

Τμήμα εκδόσεων και δικαστικών
Συνδρομών
2106404229
Email: ekdoseiseea[at]prosec.gov.gr

33

4. Επικοινωνείτε με τις ελληνικές αρχές

- ▶ Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων Μεσογείων 96, Αθήνα 11527 Ισόγειο, Γραφείο 53 minjustice.penalaffairs@justice.gov.gr
- ▶ Διεύθυνση Νομοθετικού Έργου, Διεθνών Σχέσεων και Διεθνούς Δικαστικής Συνεργασίας
- ▶ Διεύθυνση Διεθνούς Δικαστικής Συνεργασίας σε Αστικές και Ποινικές Υποθέσεις

34

3. Κοινές ομάδες εργασίας ΚΟΕ - JIT'S (Joint investigation teams)

- ▶ Διεθνές μέσο συνεργασίας: Σύσταση βάσει συμφωνίας μεταξύ αρμόδιων αρχών, τόσο δικαστικών (δικαστές, εισαγγελείς, ανακριτές κ.λ.π.) όσο και αρχών επιβολής του νόμου, δύο ή περισσότερων κρατών, για **περιορισμένο χρονικό διάστημα** και για **συγκεκριμένο σκοπό**, προκειμένου να διενεργεί ποινικές έρευνες σε ένα ή περισσότερα από τα συμμετέχοντα κράτη.
- ▶ Το ενωσιακό νομικό πλαίσιο για τη σύσταση κοινών ομάδων εργασίας, ΚΟΕ μεταξύ κρατών μελών βρίσκεται στο άρθρο 13 της Σύμβασης για την Αμοιβαία Δικαστική Συνδρομή της ΕΕ του 2001 και στην απόφαση-πλαίσιο του 2002 σχετικά με τις ΚΟΕ.
- ▶ Ποια τα πλεονεκτήματα έναντι της δικαστικής συνδρομής;

35

Τι θα κάνετε αν θέλετε να συστήσετε μια ΚΟΕ;

Σύσταση ΚΟΕ

- Μπορείτε να επικοινωνήσετε με τον εθνικό εμπειρογνώμονα ΚΟΕ που έχει οριστεί από την Ελλάδα και να ζητήσετε εξειδικευμένες συμβουλές και καθοδήγηση
- Επίσης μπορείτε να ζητήσετε βοήθεια από την Eurojust και/ή την Ευρωπόλ προκειμένου να αξιολογήσουν την καταλληλότητα μιας υπόθεσης και να καθορίσουν τα νομικά/πρακτικά βήματα που πρέπει να ληφθούν για τη σύσταση της ΚΟΕ

Πώς μπορείτε να κρίνετε αν είναι κατάλληλο για να συστήσετε μια ΚΟΕ

Οι ενωσιακές πράξεις περιγράφουν δύο συγκεκριμένες περιπτώσεις κατά τις οποίες μπορεί να συσταθεί ΚΟΕ:

- Αίτημα για διασυνοριακές έρευνες
- Συνδεδεμένες έρευνες που χρήζουν συντονισμού

36

Σύσταση ΚΟΕ

- ▶ Προσδιορισμός σκοπού
- ▶ Η χρήση των πληροφοριών που ανταλλάσσονται εντός μιας ΚΟΕ (και που δεν θα μπορούσαν να ληφθούν άλλως) περιορίζεται από τον κανόνα ειδικότητας
- ▶ Έχει δημιουργηθεί υπόδειγμα συμφωνίας ΚΟΕ το οποίο αποτελεί κοινό μη δεσμευτικό σημείο αναφοράς το οποίο οι επαγγελματίες μπορούν να διαμορφώνουν ανάλογα με τις ιδιαίτερες ανάγκες της εκάστοτε υπόθεσης.
- ▶ Το υπόδειγμα συμφωνίας προβλέπει επίσης έναν χρήσιμο κατάλογο , ο οποίος καλύπτει τα περισσότερα από τα σημεία που πρέπει να εξεταστούν προκειμένου η ΚΟΕ να εκτελεί τις δραστηριότητές της με ασφάλεια

37

4. Απόφαση δέσμευσης (Freezing Order)

Κανονισμός σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων δέσμευσης και δήμευσης

- ▶ Στις 28 Νοεμβρίου 2018, δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ ο Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1805 «*σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων δέσμευσης και δήμευσης*».
- ▶ Ο Κανονισμός αυτός θεσπίζει τους κανόνες, σύμφωνα με τους οποίους ένα κράτος-μέλος της ΕΕ αναγνωρίζει και εκτελεί στο έδαφος του αποφάσεις δέσμευσης και αποφάσεις δήμευσης, οι οποίες εκδόθηκαν από άλλο κράτος-μέλος στο πλαίσιο διαδικασιών επί ποινικών υποθέσεων.
- ▶ Στο άρθρο 2 αναφέρεται : «*απόφαση δέσμευσης*»: απόφαση που εκδίδεται ή επικυρώνεται από αρχή έκδοσης για την αποτροπή της καταστροφής, μετατροπής, μετακίνησης, μεταφοράς ή διάθεσης περιουσιακών στοιχείων, με σκοπό τη δήμευσή τους·

38

Άρθρο 3 του κανονισμού: Συμπερίληψη των περιβαλλοντικών εγκλημάτων

- ▶ Άρθρο 3 Ποινικά αδικήματα 1. Η απόφαση δέσμευσης ή η απόφαση δήμευσης εκτελείται χωρίς έλεγχο του διττού αξιοποιούν των πράξεων για τις οποίες εκδόθηκαν οι εν λόγω αποφάσεις, εφόσον οι πράξεις αυτές τιμωρούνται στο κράτος έκδοσης με ποινή στερητική της ελευθερίας μέγιστης διάρκειας τουλάχιστον τριών ετών και συνιστούν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα ποινικά αδικήματα σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους έκδοσης: 1) συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, 2) τρομοκρατία, 3) εμπορία ανθρώπων, 4) σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών και παιδική πορνογραφία, 5) παράνομη διακίνηση ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών, 6) παράνομη διακίνηση όπλων, πυρομαχικών και εκρηκτικών, 7) δωροδοκία, 8) καταδολίευση, συμπεριλαμβανομένων της απάτης και άλλων ποινικών αδικημάτων εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, όπως ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (1), 9) νομιμοποίηση προϊόντων εγκλήματος, 10) παραχάραξη, περιλαμβανομένης της κιβδηλείας του ευρώ, 11) εγκληματικότητα στον κυβερνοχώρο, 12) εγκλήματα κατά του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένων του παράνομου εμπορίου απειλούμενων ζωικών ειδών και του παράνομου εμπορίου απειλούμενων φυτικών ειδών και φυτικών ποικιλιών, 13) παροχή βοήθειας για την παράνομη είσοδο και διαμονή, 14) ανθρωποκτονία εκ προθέσεως ή βαριά σωματική βλάβη, 15) παράνομο εμπόριο ανθρωπίνων οργάνων και ιστών, 16) απαγωγή, παράνομη κατακράτηση και ομηρία, 17) ρατσισμός και ξενοφοβία, 18) οργανωμένες ή ένοπλες κλοπές, 19) παράνομη διακίνηση πολιτιστικών αγαθών, συμπεριλαμβανομένων των αρχαιοτήτων και των έργων τέ 20) απάτη, 21) «προστασία» έναντι χρημάτων και εκβίαση, 22) παράνομη απομίμηση και πειρατεία προϊόντων, 23) πλαστογραφία δημοσίων εγγράφων και εμπορία πλαστών, 24) πλαστογραφία μέσων πληρωμής, 25) λαθρεμπόριο ορμονικών ουσιών και άλλων αυξητικών παραγόντων, 26) λαθρεμπόριο πυρηνικών και ραδιενεργών ουσιών, 27) εμπορία κλεμμένων οχημάτων, 28) βιασμός, 29) εμπρησμός με πρόθεση, 30) εγκλήματα που επιτίπουν στην αρμοδιότητα του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, 31) αεροπειρατεία ή πειρατεία, 32) δολιοφθορά.

39

Δύο περιπτώσεις όπου η Κύπρος χρησιμοποίησε τα δίκτυα συνεργασίας προς πάταξη του περιβαλλοντικού εγκλήματος των αποβλήτων

- ▶ Το 2017 περισσότερα από 1,5 εκατομμύρια τόνοι παράνομων αποβλήτων ανακαλύφθηκαν παγκοσμίως. Τον μήνα 1-30 Ιουνίου, γνωστός ως “30 days of action” είχε λάβει η μεγαλύτερη παγκόσμια επιχείρηση κατά της παράνομης εμπορίας αποβλήτων.
- ▶ Η επιχείρηση ξεκίνησε από το τμήμα της Ιντερπολ που επιδιώκει την πάταξη του περιβαλλοντικού εγκλήματος και με την συμμετοχή της IMPEL και REN συμμετείχαν πέραν της Αστυνομίας, τα τελωνεία και οι περιβαλλοντικές αρχές Αστυνομία 43 χωρών.
- ▶ Μέσω της συνεργασίας μεταξύ των χωρών οι οποίες εξήγαγαν και αυτών οι οποίες εισήγαγαν τα απόβλητα, η επιχείρηση οδήγησε στον προσδιορισμό καινούριων διαδρομών οι οποίες χρησιμοποιούνται από τα οργανωμένα δίκτυα παράνομης εμπορίας αποβλήτων.
- ▶ Η συνεργασία αυτή, στην οποία σημαντικό ρόλο έπαιξε και η Κύπρος απέτρεψε την παράνομη μεταφορά 300 τόνων αποβλήτων από την Κύπρο μέσω πολλών διαφορετικών χωρών, περιλαμβανομένης της Αιγύπτου, Μάλτας, Μαρόκου, Πορτογαλίας, Ισπανίας και Ηνωμένων Πολιτειών.

40

Περίπτωση πλοίου στο λιμάνι Λεμεσού

- ▶ Πλοίο πωλήθηκε για εμπορική δραστηριότητα (κρουαζιερόπλοιο) σε μια εταιρία εξωτερικού και υπήρχε δήλωση στο πωλητήριο έγγραφο ότι δεν πάει για ανακύκλωση
- ▶ Είχε κυπριακή σημαία κατά το χρόνο πώλησης
- ▶ Έφυγε από Λεμεσό και κατέληξε απευθείας για ανακύκλωση σε τρίτη χώρα
- ▶ Όταν έφυγε από το λιμάνι Λεμεσού είχε ήδη αλλάξει σημαία/μη ευρωπαϊκή
- ▶ Εντοπίστηκε στα χωρικά ύδατα τρίτης χώρας μέσω δορυφόρου
- ▶ Η πληροφορία ήρθε από την Αστυνομία κράτους μέλους μέσω του συστήματος πληροφόρησης SIENA (Secure information exchange Network application) της Europol
- ▶ Η πληροφορία αξιολογήθηκε και ενεργοποιήθηκαν δίκτυα συνεργασίας Europol, Olaf, Frontex, Συστήθηκαν άτυπες ομάδες συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών.

41

Πηγές

- ▶ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14065-2019-INIT/el/pdf>
- ▶ <https://www.europol.europa.eu/search>
- ▶ <https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/jit-guide-2017-el.pdf>
- ▶ <https://www.environmentalprosecutors.eu/eu-life-project>
- ▶ <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/Ejn2021/AtlasChooseCountry/EN>
- ▶ <https://www.envicrimenet.eu/>
- ▶ <https://www.oecd.org/corruption/anti-bribery/OECD-Guidelines-on-Mutual-Legal-Assistance-for-Practitioners-in-Greece-EL.pdf>
- ▶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0814&from=EN>

42

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

▶
Λίνα Χατζηθανασίου
lchatziathanasiou@law.gov.cy

ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

